

SUSCRIPCIÓ
BARCELONA, UNA PESSETA AL MES
ESPANYA, 4/50 PTES. AL TRIMESTRE
ESTRANGER, 9/00 PTES. TRIMESTRE

EL POBLE CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER D'EN PELAI, 42, PRINCIPAL
IMPRENTA
CARRER DE L'EST, NÚMERO 13
TELÈFONS
REDACCIÓ, 1.560 --- IMPRENTA, 2.298

ANY XI-NUM. 3,380

BARCELONA, DIVENDRES 19 DE JUNY DE 1914

UN NÚMERO, 5 CÈNTIMS

LA SENYORA

FRANCESCA ALBAREDA I COLL

VIUDA DE DON JOSEP TARRUELLA

Morí el dia 5 del corrent

A. C. S.

Els seus fills Francesc i Josep, fills polítics Enric Palau i Montserrat Riu, nets, germans polítics, nebots i demés família al recordar a ses relacions tan sentida pèrdia, els hi preguen a tinguin present en ses oracions i assistència als funerals que's celebraran demà dissabte dia 20, a les deu del matí, a la parroquia de Ntra. Sra. de Betlem. Les misses després de l'ofici i tot seguit la del pèrdia. El dol se dona per després.

No's convideu particularment

Suscripció pública de 10,000 obligacions 5 %, de la SOCIETAT ESPANYOLA DE CONSTRUCCIÓ NAVAL, a 95 %.

La Societat Espanyola de Construcció Naval, constituïda en 1908 per a portar a efecte el gran pla de construccions navals continguda en la llei de dit any, acordada en sa darrera junta general, extraordinària, entén la seva estera d'acció emprant l'execució de tota classe de construccions navals mercantils, sobre la base de contractes amb la Companyia Trassatlàntica i la Societat Als Foras de Vizcaya.

CONDICIONS DE LA SUSCRIPCIÓ
El preu de subscripció es de 95 per 100, o sigui pesetes 475— per títol, a pagar en la forma següent:

Ptes. 50 a l'acte de la subscripció
„ 425 el dia 2 de Juliol

Ptes. 475 entregant-se els títols amb cupó 1.º Octubre pròxim.

La subscripció d'aquestes obligacions està assegurada per un grup financer constituït per el Banc Hipotecari d'Espanya, Banc de Castella, Banc Espanyol de Crèdit, senyors Urquijo i Companyia, Aldama i Companyia, Banc de Bilbao, Banc de Vizcaya, Banc de Barcelona, Societat de Crèdit Mercantil, Banc Hispà Colonial i la Societat Anònima Arnús Garí.

La subscripció pública es demana major nombre de títols dels oferits, se procedirà a prorratejar, després de les fraccions inferiors a mitg títol.

La subscripció s'efectuarà el dia 20 del corrent mes, de les 9 a les 18 hores, en els següents establiments:

A Madrid: Senyors Urquijo i Companyia.
A Bilbao: Banc de Bilbao i de Vizcaya.
A Barcelona: Banc de Barcelona, Societat de Crèdit Mercantil, Banc Hispano Colonial i a la Societat Anònima Arnús Garí, carrer Nova Sant Francesc, núm. 7.

L'unió dels republicans

A Madrid, amb delegacions de províncies, corresponents a diverses branques del republicanisme espanyol, els juvenils han acordat posar el seu esforç i el seu entusiasme al servei d'aquesta aspiració general de la opinió democràtica del país, de l'unió entre tots els republicans.

Shan adherit a aquestes generoses conclusions, els homes de la Conjunció i el què del Partit Radical, i amb aquestes adhesions, importants i significatives, s'adquireix la falaguera esperança de que no's tracta d'un acord més per a sumar als molts que ja s'han pres semblants al acord, sinó de l'iniciament efectiu d'una nova etapa en l'actuació del moviment republicà.

Les circumstàncies generals del país ho afavoreixen i entra en l'ordre de les possibilitats més immediates la materialització d'aquest propòsit, al que sembla afavorir de més a més, el tòide certes declaracions fetes en el darrer debat parlamentari i l'actiu adoptat pel partit qu'acabilla En Lerroux.

Es clar que nosaltres, ens congratulem amb tota l'ànima d'aquesta hermosa obra de les juvenils republicanes i volem amb la més gran satisfacció que surtissin victoroses, ben aviat, de llur empresa; però no pot fugir del nostre pensament el record d'altres intents del mateix caràcter, repetits infinitament, i malograts en el ressorgiment fatal de les velles discrepàncies dogmàtiques i de les inabarcables insubordinacions indisciplinares.

Si ara pòns anima a tots plegats, per aquesta obra de unió, més afany que'l del triomf immediat dels nostres candidats en qualsevol elecció, que necessiten, per obtenir el nombre de vots de majoria, l'arrepell de les forces disperses, inevitablement, a seguit del triomf, haurem de conèixer altra vegada l'amargor de la discòrdia i de la disgregació.

En l'actuació dels futurs elegits hi esperem, no més, l'èxit enlluernador,

l'aplaudiment de la galeria i l'entusiasme que fàcilment se pot despertar en les gentades amb actituds, gestes i procediments d'aquella atalagadora energia de la protesta, la intransigència, la conseqüència rectilínea i l'escàndol difamador.

En aquest lloc fatalment han de sorgir els principis dels dogmes i dels rituals de cada secta, clamant pel respecte a llur puresa i a llur sentit més essencial i altra volta, en ares d'ideologies qu'avui són mortes, la efectivitat que deu tenir, en la vida espanyola, la actuació del partit republicà i les modificacions que, en la mateixa, ha de realitzar, per aspiració popular, quedaràn sacrificades als seus pèus.

Però si d'una vegada per sempre ens convenim, de quel món va caminant progressivament, sense escoltar per a res les nostres fútils i ridícules discussions bizantines, que al seu pas les realitats se van imperant a despit de tots els sentimentalismes cursils i de lo que no fan els partits republicans ho fan, a tot arreu, les monarquies, es possible que'ns donguem compte de la gravetat de les circumstàncies i obrem amb més comunió.

Es possible que, partint d'aquest principi, hi hagi més abnegació i generositat, qu'altres vegades, en alguns dels prohoms i que'ns decideixi, en ferm, la consideració importantíssima, de que si a tot arreu ha sigut la mateixa monarquia la qu'ha emprès pel seu compte l'obra que'ls partits republicans no han volgut o no han sapigut dur a terme, es degut a que en aquest país les institucions monàrquiques desprecien d'aquells elements que són indispensables per a la bona resultancia d'aquesta feina i dels quals no disposen pas les que regeixen els destins d'Espanya.

Això sols ens hauria de fer encendre tot l'apassionament del nostre patriotisme per emprendre coratjosament la somnada unió, perquè no's tracta d'un èxit partidista en el sentit esquitit de la paraula, sinó de aportar a la nostra vida nacional, aquella orientació i aquells ideals, que les corrents del món li imposen amb les tràgiques perfortorietats i que la monarquia no té ni forces ni elements per donar-li.

IDEARI

PROFESSÓ GENTIL

Va a passar la professó. Pel carrer la multitud s'empeny, crida, gestula. Les noies protesten perquè unes mans atreïdes s'allarguen cap an elles. Passen les dones amb la mercedaria de serpes de viva colorada.

La professó triga, triga. El capessor d'or devé d'una tonalitat opalina on opunta alguna que altra estrella, tímida, encara. Un aire suau ve de la mar. A dintre l'església se veu brillar l'altar en una constel·lació de ciris d'or.

Professó de suburbi, gentil i colorida, s'acosta lentament. No te la solemnitat de la que ix el dia de Corpus del pòrtic nou de la vella catedral. Aquí l'imaginació popular hi posa la nota pintoresca de l'infant travestit. Primer son nenes totes de blanc que venen, coberts els cabells amb vels diàfans i corones de roses. Ara que ja fosquesja i per dalt del cel s'ombra devalla, aquí, la petita llum diuagant de cada ciril dintre les mans guantes, il·lumina intensament el carrer on la multitud s'estreny a banda i banda. Ara ve solemnement un petit sant Lluís amb el llibre a la mà. No riu, no aixeca els ulls. Sembla que estigui posseït de la seva condició passatgera de sant. Venen les notories d'àngels amb ales de plomatge i vestidures d'atzur. De tant en tant, un sant Francesc o un sant Antoni es traïxen, no's poden contenir el riure, se miren alegrement, els ulls se mouen amb picardia, esclata la rialla. La professó va passant...

Professó gentil, pintoresca i riallerat l'aire suau va venint de la mar. Les estrelles fulgeixen dalt d'una franja de cel obscur.

L'AMIC

De l'U.F.N.R.

Centre Republicà Democràtic Federalista
El Centre Republicà Democràtic Federalista del Poble Nou, celebrà reunió general extraordinària, el dia 21 del corrent a les quatre de la tarda, per a tractar sobre l'Orientació Política.

Atenon Libertat
Demà dissabte a les nou i mitja de la nit, tindrà lloc l'inauguració del nou local de l'Ateneu Libertat del Camp de l'Arpa, amb una vetllada literària musical i un lunch entre els socis i ses famílies.

Les demés entitats de l'U. F. N. R. del districte novè han promès la seva assistència als actes, així mateix hi assistiràn representacions de Santa Eulàlia i La Sagrada Família, també ha mostrat desitjos de concórrer a la festa el nostre amic i popular regidor per a el districte, En Manel Serrat.

O. N. R. de Gracia
El dissabte dia 20 tindrà lloc a les 9 de la nit el sopar de germanor amb motiu del VII aniversari de la fundació d'aquesta centre, Casal de la Democràcia Graciana. Dit sopar tindrà lloc al Restaurant Vía; preu del tiquet: 5 pessetes. Degut a l'entusiasme que regna entre els socis de dit Centre, tot fa preveure un èxit esclatant.

Ademés pel dia 21, diumenge, a les nou i mitja de la nit, el Consell Directiu, junt amb la Comissió d'Esbardos de dit Centre, ha organitzat un gran ball d'orquestra a carrer dels Rossinis. Aquest ball és de germanor, dedicat als Centres del partit Radical i tots els de l'U. F. N. R. Per a entrar en la sala, és indispensable presentar el rebut de les entitats a que pertanyen els concórrers.

U. F. N. R. Dto. II

El Centre d'U. F. N. R. del districte II, prepara per al vinent diumenge un concert vocal i instrumental en el qual, entre altres celebrats artistes hi pendran part el conegut tenor senyor Vancas, el baríton senyor Fite i el pianista senyor Vancoloch.

Oportunament publicarem íntegre el programa d'aquesta festa artística, que ha despertat gran interès i promet portar una concorència nombrosa i escollida a l'entitat que l'organitza.

No compreu barrets, gorres, sabates, bastons ni paraigües sense VISITAR EL SPORT 4, Comte de l'Assalt, 4.
GRANS EXISTENCIES I - PREUS DE FÀBRICA!
I per a comprar i vendre joies, rellotges, moneders, i objectes per a regala. NO compreu ni venen sense visitar també abans la botiga del costat, CASA POMAR 8, Comte de l'Assalt, 6.

El Sant Graal de Valencia

Quan encara ens dura la viva emoció de les dotze representacions del «Parsifal» de aquest hivern, ens ha vingut a les mans el darrer llibre d'En Josep Sanchis Sivera, canonge de la Seu de Valencia, ardu i literat preclar, autor de moltes obres d'estudi d'arqueologia valenciana i de memòries recollides en els seus llibres viatges. El tema de aquest llibre ens ha mogut tot seguit a fullejar-lo i havent-ne començat la lectura, no l'hem deixat fins a la fi. En Sanchis Sivera no és pas solament un historiador.

L'historiador i el literat s'haurien de confondre l'un amb l'altre sovint. Imaginem l'historiador àrid, concís. Cerca en la tenebra de tot lo que fou, concén, pallida sempre, la llàntia de la veritat. Estudia àvidament, investiga pels arxius, i el resultat de l'estudi, de una vida consagrada a l'estudi, és un llibre o gairebé vint. Aquests tanquen, de una manera àrida, l'historia. Per no incorrer en falsedats l'estil és sec, dur. Tot allò que no s'apoya sobre una base ferma de veritat és qualificat de llegenda. Veu's aquí que són establerts els fonaments de l'historia. Però ara, qui amira a cercar en ella solag de lectura, moments d'esplai?... A les primeres pàgines el llibre caura de les mans. És un llibre exclusivament per consultar.

Però després vindrà el literat, que és l'historiador modern. Aquest sobre la base ja donada per altres, estableix la bella historia, savament verídica, en el noble estil de la paraula. Aquest llibre és de lectura corrent i el lector s'endinsa en una època llunyanca de una manera fàcil, per la virtut de l'art del savi. Així llegirà el profa en estudis provençals el manual de historia dels trobadors del docte catedràtic de Tolosa Josep Anglade, i el que ignora la vida de la verge de Orleans penetrarà en la lectura de l'obra de Lang sobre la Puncella de França com si penetrés dintre l'ànima de la santa.

En Sanchis Sivera, doncs, és un literat i un historiador. El seu estudi sobre el Sant Graal que's guarda a la catedral de Valencia, és llegit amb delícia, adhoc per aquell que no sap res del preciós joell. Com a bon historiador cerca el fons de veritat que totes les llegendes tenen i no afirma més que allò que és probat per documents. Però també com a bon literat no passa per damunt de la llegenda poètica; la consigna, l'explica, la dona, sinó com a document de veritat, com a document de poesia.

Amò tot l'autenticitat del joell sembla tant segura a través del llibre, que's segueix vivament l'historia de la copa el la qual fou consagrada l'Eucariàstia. En el relat evangèlic de l'últim sopar de Crist comença l'estudi, i allí apareix la joia antiquíssima d'agata oriental de un roig obscur amb les dugues nances d'or finament cisellat, que després passa a les mans de Sant Llorenç, el qual abans del martiri el traspassa a Espanya entre altres relíquies i joells preciosos dels primitius cristians. La joia apareix a Oseca i de allí, per raó de l'invasió dels Alarbs, per evitar que anés a parar a les seves mans, fou deixada entre les muntanyes abruptes de Sant Joan de la Penya, on vivia un solitari en una cova. Allí va quedar ignorada la reliquia durant l'invasió dels Alarbs, a la custòdia de aquell incògnit Gurnamanz. No vauem aquí l'origen de la

Musicals

L'Orfeo Gracienc al Mestre Lamole

Els socis de l'Orfeo Gracienc, volgueren demostrar una vegada més les seves simpaties envers l'eminent mestre Lamole de Grignon, que tant ha fet per la suscitació coral, han acordat oferir-li un àpel a qual se celebrà quan estigué de retorn de París i Londres, el seu mestre director En Joan Balcells.

Els Chors d'En Clavé

Avui divendres a les 10 del vespre sortien els Chors d'En Clavé amb motiu de l'Exposició Internacional que actualment se celebra en la segona capital de la veïna República.

Entre les societats adherides a l'Associació Euterpe de dits Chors regna aquesta dies animació extraordinària que fa preveure que l'Exposició a França va a resultar nombrosa i memorable.

El tren expedicionari sortirà de Celta el dissabte a les 7 per a arribar a Nimes a les 930. Durant les tres hores peroneixeran a Nimes els expedicionaris podràn visitar Arenes (C. Romano) i recórrer els carrers més importants de la ciutat d'on sortiran a les 124 per a arribar a Lyó a les 1720.

Al sortir de Barcelona els Chors d'En Clavé, la directiva de l'Associació Euterpe agraïx les atencions de que ha sigut objecte en totes parts per a l'organització de l'Exposició, a l'Ajuntament la valiosa perleció dispensada i a la premsa de Barcelona sa cooperació de simpatia i sa bona voluntat de sempre per a les obres cantantes entusiastes de obra cultural i artística del immortal Clavé.

Acompanyarà a l'Associació, alguns senyors regidors d'aquest Ajuntament.

Castell de l'Amor

(De Manuel de Souza Pinto)

VII i últim

Realitat

Aquí, en mitg de tant gran platxeri, el pagge formós i felicitat va despertar-se, entontit encara per la visió meravellosa. Va fregar-se's ulla per assegurar-se bé de que res de lo que, existia, havia fruit existia al seu entorn.

Però el cantic entusiasta i vigorós, l'himne potent, continuava ressonant irresistible en ses oreilles.

El pagge, dubtant encara de la realitat, volgué experimentar aquella seqüència del seu somni, i abandonant l'amagat recó enlairat ont va adormir-se, esguardà la vall i vegé enllà, a la vessant del lugal florit ont va passar la nit, una colla enorme i alegre de pagasses i pagesses que passava, cantant joialment camí de la feina.

El seu cantic fecund que'xalcava la vida i esparidia la mort, era tant bell i fort i verdor com el qu'ell va sentir en somnis, vora la princesa delicosa, al claustre de les abelles del sempre rememorat Castell de l'Amor. Na va dubtar un moment el pagge formós; apressadament va devallar la colla per juntar-se a la colla que desfilava triomfant a la matinalda claríssima.

Els feia a tots plens d'allegria i tant plens d'esperança que ben seguit el treball els menaria a l'amor. I se'n va anar amb ells.

ECOS

Un afer extraordinari, ens portà la alguns dies, després de molts anys, a l'Universitat de Barcelona.

Les pilastres que sostenen les voltes són les mateixes, els claustres són igualment remorosos i els estudiants cursen com abans aquelles assignatures tradicionals de les caramboles, el café-concert, el monte, l'academia de billar, el cine, el bar i les Rambles.

Hi vegérem encare els tipus de l'estudiant-avalador, el dels motins i les mulades; l'estudiant-aprofitat que's proposa efr dos cursos en un any i fa un curs en dos anys; l'estudiant de les modistetes; l'estudiant-orador, el que improvisa una arenga dalt d'un fanal i converteix un pedreg en una tribuna; l'estudiant-terrible, autor de totes les maldies; l'estudiant-Luís, que's comença a diguessim l'estudiant que fuig i l'estudiant-qui neda, el que no's pot treure les carabasses de sobre.

Tot ens semblà igual, exactament igual que anys enrera, menys la correspondència íntima dels estudiants, adreçada a la porteria de l'Universitat. Romanien allí oblidats fins a trenta o quaranta cartes.

Abans les cartes que arribaven a la porteria, eren retirades tot seguit per els interessats; d'oblidats, mai n'hi havien més enllà de set o vuit.

Encuriosits interrogarem al portier.

—Oh!... Oh!... respongué bon home.—Els estudiants d'avui, no venen a l'Universitat, ni per a retirar les cartes de la xifotat.

N el darrer fascicle de Bibliofília que tant exquisidament dirigeix el nostre amic En R. Miquel i Planes, hi trobem aquesta referència a la vida amargura del poeta Isern, plena d'interès i d'ensenyances.

Diu: «El dia 29 de juny de 1912 tingué lloc en el cementiri de Cabrera de Mataró la plàcida cerimònia d'establir una llosa funerària damunt la tomba de l'Antón Isern, qui havia trobat la mort, sis anys abans, en tràgiques circumstàncies, entre les runes del Castell de Burriach.

Es aquesta una historia trista. L'Isern, nat en 1884 a Alcover, prop de Valls, passà la seva primera joventut dedicat a les fines agricoltures; possessor d'una certa instrucció i dotat d'una natural sensibilitat, hagué de sentir-se atret al conreu de la poesia, i escrigué un cert nombre de composicions en vers, que comunicava a sos amics.

Volgué la sort que, en aquestes circumstàncies, fés el descobriment de l'humil poeta un conegut literat barceloní; el qual pla de les millors intencions, aconsellà a l'Isern que desenvolupés les seves facultats literàries, oferint-se a fer-li de padrí per a presentar-lo al món de les lletres.

L'Isern vingué a ciutat. El seu protector complí la paraula, i un còmode d'amics comensos principalment per la ingenua sinceritat del poeta camperol, li edità, per subscripció entre aquells, el llibre dels seus primers versos, amb tot lo qual, la senzilla naturalesa de l'Isern hagué de sentir-se enlairada a una vida superior, absolutament ideal.

Emperó, per lo mateix, les realitats de la vida tingueren per al poeta transplatat amargor insospitada. La protecció decidida d'un o de molts amics, adhoc suposant-li l'absolutament ideal i desinteressada, és sempre, no tractat-se de potents més nominal que efectiva. L'Isern hagué de lluitar sol. Estava mal preparat per a la lluita i socombí. L'antic castell enrunat, qui domina les altituds de la vila de Cabrera, en la qual poeta ignorat treballava de pagès abans de baixar a Barcelona, fou testimoni del seu comiat a la vida. Tenia aleshores vint-i-dos anys.

La publicació de les ralles precedents en la nostra «Bibliofília» no pot anar desacompanyada d'un breu comentari.

Aquest se reduirà a dir als joves qui pugnen per obrir-se pas, en lletres o en arts, com en tota altra forma de l'activitat humana, que les dificultats a vèncer no són solament una causa d'estímul, sinó també un vigoritzador de la voluntat. Les facilitats excessives, tenen drament a fi la glorificació prematura, fins recien a favor de qui es possessor de mèrits reals, duen sempre fatals conseqüències. La pitjor d'elles és la que ocorre al mal-haurat Isern; emperó n'hi ha d'altres, també molt desagradoses, de que estan essent víctimes alguns joves líerats catalans, entre els quals la vanitat ridícula, la presumptió embafadora i la buidor peuant (malgrat sia tot això daurat segons fórmula de «noucentisme») fan veritables destrosses, i amenacen reduir a un infructuós snobisme les facultats admiratives que l'amor a la patria ha pogut desvetllar en la nostra bona gent.

Corren malis vents.

Les «cogdass» abunden qués un fàctic.

Després de la del «Gallo», la d'En Cambó. No's paria de res més en tota Espanya, ja's creu que ambdós tornarien a la «sena» encara que quedés un xic inutilitzats.

En aquest cas, el «Gallo» porta aventura, car està a les mans experies del doctor Morán, mentres que En Cambó ha quedat com el «Gallo de Morán».

La Mancomunitat

Reunió del Consell permanent

Ahí, migdia acabà la reunió del Consell permanent de la Mancomunitat de Catalunya que va començar ahir tard.

El Consell ha tractat entre altres, dels següents assumptes: Caixa de crèdit municipal. — Ratificació l'acord de creació per les Diputacions, s'ha formulat la memoria en que s'ha de demanar l'autorització del Govern.

Edificis escolars. — Tant per atendre les necessitats presents com per preparar la ràpida actuació de la Mancomunitat al venir les delegacions, s'ha acordat fer fer projectes d'escoles dels diferents tipus de municipis, acordant-se la les prescripcions legals vigents i tenint en compte la que s'ha fet en altres països en aquest ordre.

Proposició Montanyà. — S'ha encarregat al Consell d'investigació pedagògica el projecte d'una biblioteca popular en tots els seus aspectes (catàleg del llibre, manera d'organitzar el servei i l'instal·lació, etc.) i de les variants que an aquest tipu hagin d'introduir-se segons les condicions espacials de la comarca on hagi de radicarse.

S'ha acordat comunicar a l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques la satisfacció amb que el Consell ha vist la seva iniciativa en pro de la causa de l'autonomia universitària, amb motiu del discurs del senador doctor Fargas, i contribuir amb una quantitat de la subscripció organitzada per a escampar aquest discurs.

Encarregar al professor de zoologia de l'Escola superior d'Agricultura, senyor Rosell i Vilà, l'estudi de la remanència catalana des dels punts de vista ètnic, zoològic, de la distribució geogràfica, procediments d'extirpació, aclimatació i estadística.

Concorrer a l'impulsió de la xarxa de carreteres de l'Estat a l'efecte de logar l'inclusió de les vies d'enllaç entre les províncies catalanes.

El Consell s'ocupa també del conflicte que planteja la R. O. del ministeri de Foment, publicada en la «Gaceta» del 9 del corrent, en virtut de la qual es reserva a les guetures d'O'bres públiques la realització dels projectes dels camins veïnals sol·licitats en el concurs celebrat el mes passat, malgrat que, segons el text legal que regula la matèria, estan capacitades per a fer-ho les corporacions contractants, i així en concursos anteriors s'havia fet. Resulta d'això, que el Govern, que concedí per B. D. l'establiment de la Mancomunitat i reconegué la necessitat de vigilitar-la, delegant-li mitjans i funcions de l'Estat, amb aquesta disposició contradia la seva anterior conducta, impedit a la Mancomunitat actuar dins d'una esfera en la que l'autoritzava fer-ho la llei i reglament per la construcció de camins veïnals. Davant d'aquesta insubornable disposició, el Consell acordà, sense perjudici de si fos precis requerir l'ajuda dels parlamentaris catalans, dirigir al president del Consell i al ministre de Foment els següents telegrams:

«Ministro de Fomento. — Madrid. Texto R. O. publicada Gaceta tres del corrent me disponiendo que proyectos caminos vecinales, solicitados por entidades concurren en el último concurso, deban ser forzosamente realizados ahora por la Jefatura de Obras Públicas, es contrario libertad concedida por artículo 10, párrafo primero del Reglamento para la ejecución de la ley de caminos vecinales vigentes y respetada hasta hoy en todos los concursos y contratos del Estado sobre caminos para que puedan realizar dichos proyectos cualquiera de las dos partes contratantes.

La circunstancia de venir dicha real orden a modificar el precepto de la ley y reglamento vigente en el momento en que la Mancomunidad de Cataluña, acogidos a las disposiciones vigentes, se halla preparada para realizar, por su cuenta, los proyectos solicitados, perjudica a la Mancomunidad, implica desconocimiento de nuestro derecho como entidad concursante y de oposición a la opinión pública que no sabe comprender que se autorice a la Mancomunidad y se le prometen delegaciones de servicios del Estado y en el primer acto de su actuación le niegue el Estado facultades que hasta ahora había reconocido a las Diputaciones. — E. Prat de la Riba».

«Presidente Consejo de Ministros. — Madrid. — Solicitamos elevada intervención Gobierno para derogación o modificación R. O. del Ministro Fomento publicada Gaceta tres del corrent me disponiendo que proyectos caminos vecinales solicitados por entidades que asistieron concurso últimamente celebrado, sean formalizados forzadamente por Jefatura de Obras Públicas, contra texto artículo 10 Reglamento vigente para la ejecución de caminos vecinales que dispone que «Los proyectos puedan ser redactados por cualquiera de las dos partes contratantes, siendo de su cuenta los gastos que originen», cuya facultad hasta hoy ha sido respetada en todos los concursos de caminos celebrados por el Estado.

La circunstancia de haberse acordado la Mancomunidad al celebrarse concurso de caminos, podría hacer creer que ha sido dictada intencionalmente para disminuir las facultades que del concurso han de nacer para la Mancomunidad, y por esto en nombre de esta y por acuerdo del Consejo ha de llamar la atención de V. E. sobre este extremo, remarcando el absurdo que resulta de que mientras se reconoce en el R. D. de creación de Mancomunidad el derecho a obtener delegaciones del Estado, se trata ahora de desconocerle derechos estatuidos en la ley y reglamento vigentes antes citados.

Por ser acción de Gobierno el evitar que se desnaturalice la obra fundamental de Mancomunidad, que al de su digna presidencia debemos, acudimos a su autoridad y a la del Gobierno en demanda de anulación o modificación de la R. O. mencionada, cur

yo texto apenas conocido ha levantado inmensas protestas, por juzgarla informada de un espíritu abiertamente contrario a la Mancomunidad en su actuación más elemental. — E. Prat de la Riba».

L'Orfeo Català a l'estranger

Londres, 18 de juny de 1914

Ahí a la tarda arribà l'Orfeo Català a aquesta capital, no havent obtingut novitat durant el viatge.

Se trobaven esperant la seva arribada en els andans del moll, el cònsol espanyol, el vice-cònsol i nodrida representació de la colonia catalana, que ha saludat amb un nodrit aplaudiment a la Senyera, al desembarcar del vaixell.

En nombrosos cotxes que estaven disposats a l'efecte, s'han dirigit seguidament els expedicionaris als diferents hotels on s'els tenien reservades habitacions.

Tots els que formen l'expedició estan animats del millor esperit, recordant l'èxit que tingué a París l'Orfeo i els obsequis que la ciutat feu als orfeonistes i desitjant trobar aquí igual acollida i el mateix premi a sa labor artística.

Avui al matí, han visitat els excursionistes quelcom de lo més notable de la ciutat, essent rebuts a l'Ajuntament per la tarda i per la nit donarà el primer concert en el Royal Albert Hall.

La referent al servei a desenvolupar i els estudis fets respecte al mateix, i subjectar-se a l'exercici que determini un jurat de senyors i lectors, i els que pretinguin la plaça de delineant, hauran d'acreditar que saben dibuix, perspectiva i fotografia, i sotmetre's a dos exercicis consistents en fotografar i pendre d'uns edificis i posar-los en perspectiva.

La Política

El II Centenari del 1714

Convocats per l'Unió Catalanista se han reunit a poc els representants de la mateixa amb els de la Lliga Regionalista, Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria, Centre Nacionalista Republicà i Esquerra Catalanista, per a tractar de la commemoració aquest any del 11 de setembre de 1714, segon centenari de la pèrdua de les llibertats de Catalunya.

En dita reunió i amb absoluta unanimitat, s'acordà demanar a l'Ajuntament el trasllat de l'estàtua de l'últim conseller en cap de Barcelona, don Rafael de Casanova, a la plaça de la Ronda de Sant Pere, davant l'Hotel Palace, que en el nou emplaçament es construirà un sòcol apropiat per a la estàtua, que s'inauguri el dia 11 del pròxim setembre.

El Municipi

Esperant al nou alcalde

Amb aquest mateix títol, diu l'orgue dels regionalistes:

Preparant ja la qüestió primera que's plantejarà tantost prengui possessió l'alcalde nou (és dir nou... el mateix alcalde que anys enrera, va fracassar d'una manera sorollosa), una comissió d'industrialistes als què l'Ajuntament d'encara l'import de les obres que s'efectuaren en el Museu de Reproduccions del Parc, amb motiu del primer viatge del rei a Barcelona, va estar ahir a l'alcaldia amb objecte de que's legalitzés la situació. El senyor Pich els manifestà que res podia fer, ja que ha d'atendre-se a lo acordat pel Consistori sobre el particular.

Sembla que pels esmentats industrialistes en quant prengui possessió el senyor Boladeres, que ocupava l'alcaldia quan s'efectuaren les obres, es proposen visitar-lo amb l'objecte de reiterar la petició.

Notes de l'alcaldia

Reunió de què-fes de minoria

En reunió celebrada per la Junta de què-fes de les minories consistiorials se projectà la celebració de festes durant el període preliminar de l'Exposició que serveixen d'atracció als forasters i al propi temps se faciliti amb la celebració de concursos i altres actes de caràcter internacional, que's estrangers coincideixin com es degut a Barcelona i nostra ciutat pugui posar-se al nivell a que té dret.

A dit objecte l'alcalde interí senyor Pich, convocarà per al dissabte a 5 artistes per a cooperar a la formació del programa de festes i proposar quant abans, a l'aprobació de l'Ajuntament, l'execució del mateix.

Milliores urbanes

Per la Ponència de milliores urbanes qual realització es més urgent abans de l'Exposició s'està procedint a la recopilació de projectes presentats a la mateixa; destinant-se als Negociats pertinents lo corresponent a cada un per a la formació del presupost de les obres.

El senyor Pich té convocada també per al dissabte a l'esmenada ponència ja se a que amb els dats complets que ja se tindràn així com els presuposts pàrals, se procedirà a la formació del presupost extraordinari per a l'execució de les milliores urbanes que tant embelliran la ciutat i que contribuiràn al millor èxit del Gran Certamen de 1917.

Inspecció de botigues

L'alcalde interí senyor Pich, ha donat ordre al Dega del Còs Mèdic municipal per a que s'inspeccionin les tendes de comestibles i llurs habitacions, així com també les cases de dormir i fonts barates a l'objecte de comprovar si reuneixen les condicions d'higiene degudes per a evitar què's propagi cap malaltia infecciosa cas d'existir a les mateixes.

El senyor Pich se proposa procedir amb tot rigor per a corregir quants abusos existeixin respecte al particular.

La neteja pública

Una nodridíssima representació de varies entitats de la ciutat han visitat a l'alcalde interí senyor Pich, formulant energica protesta per l'estat d'abandó en que l'Ajuntament té a la ciutat, en lo que respecta a la neteja pública, abandonat que fa de Barcelona una població intransitable de tant bruta.

Digueren a l'alcalde que si l'energia i la celacreria que distinguen tots els seus actes no les posava per a fer que acabí immediatament tal estat de coses, anuncien l'organització d'un gran acte públic, una manifestació per a protestar del comportament del Municipi.

El senyor Pich assentí a les queixes dels visitants; els recordà que'n distintes ocasions s'ha preocupat d'aquest assumpte, que la Comissió de Foment i la ponència de neteja s'ocupen a diari d'això; que novament ho recomanarà; que creu que en uns 15 dies quedarà ultimada el concurs que s'ha de obrir per a aquell servei i que una vegada s'hagi concedit dit concurs, per al temps que hagi de transcorrer per a posar-se en vigor, se mirarà d'omplir el servei en la millor forma que sigui possible dintre dels medis de que disposa l'Ajuntament.

Els visitants se retiraren agraïnt les manifestacions del senyor Pich.

Visites

L'alcalde interí senyor Pich, ha rebut la visita de don Carles Muntañes i de distints propietaris per a complotar-lo i aferrir-li el seu apoi per

a quants treballs realitzi l'Ajuntament relatiu a l'embelliment de la ciutat.

El senyor Pich ha passat quasi tot el matí firmant a Secretaria una infinitat d'assumptes municipals pendents de compliment.

Estadística demogràfica

Estadística demogràfica sanitària del mes de maig feta per la Secció IV del Còs Mèdic Municipal:

Defuncions: per tífus, 20; verola, 40; xarampió, 17; coquelutxe, 4; difteria, 8; grippe, 11; tuberculosi, 145; sífilis, 3; cranc, 57; altres, generals 54; del sistema nerviós i òrgans dels sentits, 154; de l'aparell circulatori, 141; del respiratori, 161; del digestiu, 134; de l'urinari, 134; estat pural, 7; malalties de la pell i teixit cel·lular, 5; dels òrgans de locomoció, 3; vicis de conformació, 16; vellesa, 6; per causes exteriors, 24; mal definides, 4.

Total, 1.011 defuncions per 1.191 naixement.

De Foment

La Comissió de Foment, ha acordat: Concedir a precat i mentres no hi hagi queixes, a la Societat Anònima de Esbarjos i Atraccions concessionària de les instal·lades a la plaça d'Armes del Parc, que's permeti de nit l'entrada de carruatges i automòbils fins a la porta mitjançant el nomenament per l'alcaldia de dos vigilants que prestaran servei a dit punt, pagats per la empresa.

Passar a informe de la secció facultativa un ofici del tinent d'alcalde del districte tercer denunciant faltes d'urbanització i de fanals al carrer de la Carabassa.

Traslladar a la comissió de l'Exposició una instancia del Sindicat Hortícola Nacional interessant que's protegeixi la producció hortícola espanyola amb les compres d'arbrat i jardineria, projectades fer a l'estranger amb motiu del pròxim Certamen d'Indústries elèctriques.

Traslladar a informe de U. i O. l'acord d'Hisenda sol·licitant de la Comissió de Foment l'instal·lació de llum pública a la barriada del Guinardó.

Deixar en suspens varies instancies de veïns i propietaris de carrers de Sams sol·licitant clavagueres, fins el funcionament de la gran col·lectora que ja està construïda.

Acceptar l'oferta de la Junta de Govern de la Caixa d'Estalvis referent a la cessió de terrenys de carrers que urbanitzats segons projecte aprovat.

Reiterar a la Societat Catalana del Gas que practiqui les obres que se li té ordenades per a desobstruir la col·lectora que surt a la platja de la Barceloneta.

Convocar a oposicions entre lls ausiliars de la secretaria de l'Ajuntament per a la provisió de la vagant de la plaça d'oficial encarregat de l'arxiu-registre de l'Oficina d'U. i O.

Adquirir terrenys per a reforma el carrer de l'Arrabal (Sant Gervasi).

Es presentaren les següents mocions: Que s'instal·li una font a la plaça de les Olles.

Que's blocs de fusta que treguen de les Rambles, amb motiu de l'alfalset, els que tinguin condicions d'utilitat, es col·loquin al passeig Central de la Rambla de Santa Eulàlia, des del carrer de Sant Andreu i fins l'extensió que permeti la existència de dits materials.

Que'l local per a l'Oficina del districte primer s'instal·li a la barriada del Poble Nou.

El treball

SINDICAT OBRER DE CONSTRUCTORS DE CAIXES DE CARTRÓ

Hem rebut d'aquest sindicat un escrit contestant al que publicarem en l'edició del dia 15 del corrent, i del qual eren aquests uns oficials de caixes de cartó que's donaven per molestats per una fulla publicada pel Sindicat.

En l'esmentat escrit, el Sindicat, dnu, entre altres coses, que rega a una contravenció pública als autors d'aquell, per a que l'opinió pública, pugui formar judici del fet i aclarar la veritat, i que si els autors del sol creuen que en la fulla del Sindicat hi ha columna de venen portar-ho als tribunals, i no a la llum pública.

TRIBUNAL INDUSTRIAL

Per a el dia 19 de Juny, s'han celebrat els següents senyalments:

A les 9 del matí.

ANTE-JUDICIS

Número 856 per reclamació de jornals de l'obrer Antoni Panadés, contra el patró Panadés i Costa.

Número 857 per reclamació de jornals de l'obrer Guillermo Fernández, contra el patró Francisco Baqué.

JUDICIS

A les 10, número 826 per reclamació de jornals de l'obrer Emilio Martorell, contra el patró E. Miquel S/L senyors Jurats Patrons, Palleja Faguet Badó, Obrens, Maslana Rovira Maré.

A les 11 del matí.

Número 838, per accident de treball de l'obrer Ramon Nogué, contra Regs i Forces de l'Ebre, senyors Jurats Patrons, Fejoan Padró Soler, Obrens, Vidal, Muté, Ucheda.

A les 12 del matí.

Número 839, per reclamació de jornals de l'obrer Rafael Caballero, contra Regs i Forces de l'Ebre, senyors Jurats Patrons Serra, Prats, Vilà, obrens, Gorga Dangla Gallinat.

Els esports

Football

Amb entusiasme, digne de lloanaça, la colonia del Sur d'Alemanya (Schwabens), se proposa obsequiar esplendadament als expedicionaris del «Stuttgarter Kickers», famós equip de football que, com saben els nostres lectors, posarà el seu onte al del «Barcelona», durant els dies 21, 22 i 24 del corrent.

Del programa d'obsequis extractem els següents:

Dia 20: Passeig per l'interior de la ciutat amb els breacks posats amablement a llur disposició per la colonia.

Dia 21: Passeig pel Parc, Rambles i Passeig de Gràcia.

Dia 22: Visita al moll, obres del port i gran recepció oficial, a la nit, en el local del club social Germania.

Dia 23: Excursió al Tibidabo i a la nit al Llobregat en vapor.

Dia 25: Visita al cementiri.

Es tan grossa la expectació despertada per a presenciar els partits entre alemanys i barcelonins, que han quedat casi agotades les localitats preferents; les poques que resten podran adquirir-se en les oficines del «Barcelona» fins el pròxim dissabte.

—L'encarregat de llençar el «kickoff» en el primer partit de football que'l «Stuttgarter Kickers» celebrará amb el «F. C. Barcelona», el proper dia 21, serà probablement el senyor von Pich, Cònsul General i Conseller de Legació Imperial d'Alemanya en nostra ciutat. Tal distinció ha sigut elogiadíssima i agraïda en el F. C. Barcelona, quin elements, devant l'anunci dels obsequis de la colonia alemanya als «Kickers» se proposen, quant menys, fer altre tant en honor dels expedicionaris.

Espectacles

COMPANYIA SANTACANA

La Junta del Casino de Camprodon, amb motiu de celebrar-se els dies 21 i 22 la festa major, ha contractat a la popular companyia catalana del primer actor En Joan Santacana, per representar «Aucells de pas», «Espectres», «Dissabte de gloria» i «Geni i Figura».

Els successos

Per conseguir la gloria. — El capellà Silvera Avendaño, de 28 anys, natural de Mendoza (Venezuela) que procedent de Roma, s'hosteljava al carrer de la Canuda 47 segon, intentà suïcidarse saltant-se el col amb una navaja d'aftor.

Dit capellà segons han manifestat altres companys seus, ja intentà varies vegades, durant el viatge i també des del baloi de la dispena, suïcidarse, podent-ho evitar.

Conduït al Dispensari de l'Alcaldia se li aplicà una ferida greu que l'interessà la laringe i la tràquea.

Després de degutament auxiliat fou traslladat a l'Hospital Clínic.

Incorlesia. — Donya Maria Teresa Miquel de 28 anys, viuda, domiciliada al Passeig de Sant Joan, 52 principal, fou auxiliada a la casa de Socorsos del Passeig de Colom, d'una ferida a la punta de l'orella, contusió en la galta esquerra, causades per una bofetada que li pagà don Joan Josep Selavo, de 3 anys, solter, veí de la senyora (Passeig de Sant Joan, 54, principal) No se sab el perquè.

De relap. — En el Dispensari de l'Alcaldia foren curats Vicens Bonet Izquierdo, de 20 anys, de ferides en la regió superior i en el parpe del costat esquerre i Conxita López Millet, de 15 anys, de contusions al cap, causades al topar un tramvia amb un cotxe de «La Catalana».

Acciden's. — Ha sigut auxiliat a la Casa de socorsos del districte quint, Jaume Sanjuán Prieto, de 27 anys, de ferida al dors de la mà esquerra que va causar-se al caure del carro que manava.

Foren auxiliats en la Casa de socorsos de la Ronda de Sant Pere, Sebastià Torrés i Manna Cabrera, de 20 i 27 anys respectivament, de ferides en el cap i comoció cerebral a causa d'haver caigut del carro montador, número 1 de la Companyia de Tramvies.

En la Casa de socorsos del districte quíni, Enric López Ballester, de 26 anys fou auxiliat de comoció cerebral i varies contusions, per haver caigut del carro que manava.

En el dispensari del districte quíni, ha sigut auxiliat, Pere Badenas Bou, de 21 anys, de ferida contusa en el cap, produïda descarregant carbó al moll.

Barralles. — Dugues dones s'han barallat en l'escala de la casa número 35, de la Porta Nova, sense conseqüències.

Ha sigut curada de cops i desgarraptes, Roseta Torrens, de 25 anys, les quals li hi havia causat Filomena Gené, de 23 anys en el carrer de l'Unió, número 32 entressol.

Robos. — Ha sigut detingut Antoni Tejada Hernández, de 18 anys, per haver robat varies objectes del «Internacional foot ball Club».

Fou arribat al Dispensari de l'Alcaldia, Salvador Beltrán Pulgar, de 19 anys que s'intentà robar les canyes de la regloria del Pl. aspirà el fluit, sufrint els efectes de l'intoxicació.

Suïcidi. — En el número 238 del carrer Consell de Cent va suïcidarse ahir En Ignasi Pertegas Miquel de 64 anys, viudó, el qual va posar-se una corda en un ganxo d'un quarto, de l'entresol, caure d'una taula, quedant expós d'uns 40 centímetres de terra.

Aquest vivia amb una filla seva, la qual es trobava fora i per a poder fer la feina, envia per un encarrec a la criada, i quan aquesta tornà a la casa ja'l trobà mort.

El jutjat ordenà el trasllat del cadavre al dipòsit de l'Hospital Clínic.

NOTICIES

Notes per a avui

La Societat de Psiquiatria i Neurologia, celebrará sessió extraordinària en el Col·legi de Metjes, plaça Catalunya, 9, en la qual el doctor don Josep niguera desenvoluparà el tema «La Psiquiatria nova i les lls velles».

El Centre de Sports Marítims de les nou de la nit, celebrará reunió general per a renovació de càrrecs.

A la nit tindràn loc les següents estrenes: al Teatre Tivoli, «Seraphia la Rubia», de Novtats; «Hilda Gilder», i a l'Apòl, «De 5 a 7».

Avui divendres dia 19 a les 10 de la vuita, se celebrará en el local d'Espero Katalana, Diputació 280, una reunió general de tots els Esperantistes de nostra ciutat, adherits al X Congrés Internacional d'Esperanto, que tindrà loc properament a París.

El senyor President de l'Ateneu Obrer de Badalona, En Miquel Casas, ha tingut l'atenció que agrair molt d'invitar-nos als exàmens que durant els dies 21 al 29 celebraran els alumnes que correspon a les classes d'aquell important centre de cultura.

La Junta General ordinària que deu celebrarse a l'Ateneu Enciclopèdic Popular, tindrà loc el prop·venint diumenge dia 21 a les nou del matí, en loc del 29 com pròncionament s'havia anunciat.

Demà, dissabte, dia 20, la Societat Barcelonessa d'Amics de l'Instrucció, celebrará sessió, a les nou i mitja de la nit, en el saló d'actes del Foment del Treball Nacional, essent son objecte seguir discutint temes pendents i nomenar la ponència encarregada de l'estudi per a portar a la pràctica el patronat que ha de protegir als neus qua

terint el talent necessari, se venen precisat a abandonar aviat els estudis per a dedicar-se a treballs manuals. Així mateix se donarà compte, per a sa aprovació, del suplement a l'edició del certamen extraordinari i se profeticarà.

Aquesta nit, a les deu en el Centre Excursionista de Catalunya, el senyor don Josep Gallany, donarà una conferència sobre una visita a la regió lacustre de Capdella i a les instal·lacions hidroelèctriques de l'Energia Elèctrica de Catalunya.

El pròxim diumenge, dia 21, la Secció de Fotografia del propi «Centre Excursionista de Catalunya» visitarà la propietat del senyor don Lluís Martí Codolar, situada a Horta. Loc i hora d'excursió: A la plaça d'Urquiuana, davant de la parada del tramvia d'Horta, a les 8 del matí.

CAMISERIA SANS, BOQUERIA, 82, E. popularitat en camisa a mida.

Demà dissabte, dia 20, els alumnes de la classe de Lectura artística de l'Ateneu Enciclopèdic Popular, pendran part a la conferència que don J. Ferrán Torras donarà en el Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria amb el títol de «L'Art de Mistral».

Dita conferència donarà començ a les deu de la nit.

El Real Automòbil Club de Catalunya, ha fet una del·luda via d'inspecció a la carretera de Madrid a França per la Junquera i a la de Barcelona a Ribes fins a Puigcerdà, ha venut trobat aquesta última des de Puigcerdà a Ripoll en tant mal estat que és impossible transitar, per a evitar lo averies que sofririen els seus automòbils i les molesties conseqüents.

Ademés està realitzant treballs per a que es puguin arreglar la nois aviat possible.

S'ha enviat també un telegrama al ministre de Foment demanant que entre les reparacions més urgents que s'han de realitzar-se en les carreteres, s'hi inclogui la de Barcelona a Molins de Rei i Barcelona a Santa Creu de Calafell, km. 7 al 21.

Datos de la Secció meteorològica i sísmica, durant la setmana del 8 al 15 de juny, a les vuit hores.

Estació meteorològica: Temperatura màxima, 20,2 graus, el dia 9 a les 5 h; màxima velocitat absoluta del vent, 16 metres per segon el dia 12, a les 11; pluja, total, 17,1 mil·límetres, els dies 8, 9, 14 i 15; salinació de

Informació de fora

Servei especial telegràfic, telefònic i postal de
EL POBLE CATALÀ

ESPANYA

Madrid, 18 de 9 matí a 12 nit

La "Gaceta"

La "Gaceta" publica:
Disposant que la Cort vestida de dol
dies per la mort del duc Adolf Frederic
de Mecklenburg.
Concedint exempció de l'impost que gra-
va els béns de les persones jurídiques a
la societat de socors "Oribal Colón".
Aprovant la liquidació de la venda de
la casa de Lloreda.
Disposant que en el succeïssim el perso-
nal d'enginyers de camins que trobant-se
al servei de l'Estat obtingui autorització
per a rebre, particulars col·loqui al peu
de la firma la data de l'autorització.
Reial Ordre rectificadora a con-
sultes de trasllat de la càtedra de Teoria ge-
neral de les màquines de l'Escola de
enginyers industrials de Barcelona.
Anunciant a oposició la plaça de que-
recedat administrativa de primera ense-
nyança de Lleida.

Relació dels 315 membres i de les 194
membres ingressats per oposició, que asen-
den a 1.100 pessetes.
Projectes de tarifes pendents per va-
ries companyies de ferrocarrils.
Concedint el creixement econòmic a varis
comarcals i viscosos, entre ells al prin-
cipal Alexandre Goguruse, consell general
de Rússia a Barcelona; i a don Joan Sa-
lazar, consell honorari de Panamà a
Tarragona.

De Santander

Santander — Els aviadors Rombo i
Boloado es troben bé.
El primer tracta d'arreglar el seu ap-
parell i en tot cas adquirir-ne un altre
amb l'objecte de poder prendre part en
el concurs de la copa montanyesa.

De Múrcia

Múrcia. — De les notícies rebudes de di-
ferents punts sobre els danys causats per
la pesta de Múrcia diuen que són enormes.
S'han perdut les collites de blat de
mor, tomates i pebrots, principal font
de riquesa d'aquesta zona.
Aquest any a penes produirà el 80 per
100 dels anteriors.
L'alcalde de Múrcia, en vista de que
el veïnat es nega a vacunar-se gratuï-
tament, per a tallar la epidèmia de verola
ha ordenat que les propietats municipals
vagin amb guardes recorrent els districtes
per a vacunar per la força.

De la Presidència

El president del Consell no ha anat
aquest matí al seu despatx oficial per
haver d'assistir al casament d'un fill del
comte de Romanones.
El subsecretari, qui ha rebut els per-
sonatges, ha dit que no tenia notícies que
complicaríen.

Lo de Riotinto

Comunica el governador de Huelva al
ministre de la Governació, que segons

notícies rebudes del director de les mines
de Riotinto, s'ha declarat en aquella zona
minera la vaga forçosa que alcanza a
2.000 obrers, motivada pel sabotatge con-
scient que ha arribat en pocs dies a man-
dar notablement la producció.
La Companyia es nega a obrir nous
serveis fins que la situació es norma-
litzi.

El delegat del govern senyor Palacios,
continua les gestions conciliadores, fins
ara amb infructuosos resultats.

Casos barates

Una comissió de la Cambra de la Pro-
pietat Urbana de Barcelona ha conferen-
ciat al migdia amb el ministre de la Go-
vernació sobre la construcció de grups de
casos barates a l'ampar de la recent llei
dictada en el sentit de beneficiar als con-
struïdors.

Un carril

La nombrosa comissió de Valladolid i
Vigo que's troba a Madrid gestionant la
prompte construcció del ferrocarril en-
tre ambdues capitals, ha estat aquest
matí a Foment conversant amb el mi-
nistre.

L'alcalde de Valladolid en nom de tots
els comissionats ha sol·licitat del mi-
nistre la immediata presentació a les Corts
de l'interès projecte.

El senyor Ugarie els ha ofert somen-
tar al pròxim consell de ministres, i
d'aprovar-lo els seus companys, satisfet als
desitjos de la comissió.

La Mancomunitat i les carreteres

Varis representants a Corts per Cata-
lunya han sol·licitat del ministre de Fomen-
t que s'activi les liquidacions de
comptes pendents d'aquest ministeri amb
la Mancomunitat Catalana, en lo que res-
pecta a carreteres i a personal subal-
tern.

El ministre ha ofert la seva intervenció
en el sentit sol·licitat.

De Governació. — El nou alcalde
de Barcelona

El ministre de la Governació ha rebut
avui a una comissió del Foment de la Pro-
pietat Urbana de Barcelona, presidida pel
senyor Junoy, que ha anat a parlar-li de
son desig d'acollir-se a la llei per a la
construcció de cases barates.

Al retirar-se del despatx del ministre
els comissionats, estaran els periodistes
i el senyor Junoy haurà dirigit-se al
senyor Sánchez Guerra. Consta davant
dels periodistes que no hem parlat ni una
paraula de l'alcalde de Barcelona.

El ministre digué: «Exacte; i ara jo
manifesto que ja fa dies està extès el no-
menament a favor del senyor Boladeres i
sola falta la firma del rei».

L'Exposició de 1917.—Esmena

El diputat senyor Maestre Laborde ha
presentat una esmena al projecte de llei
que declara oficial l'Exposició Interna-
cional d'Indústries Elèctriques de Barce-
lona, demanant un crèdit per a satisfer
el déficit de 994.817 pessetes de l'Expo-
sició de València.

Contra el tractat amb Itàlia

En contra del tractat de comerç amb
Itàlia, tenen demanat torn, per a quan
es discutirà en el Congrés, els diputats
senyors Albert, Ferrer-Vidal i don Al-
fons Sala.

La recaudació

La recaudació del Tresor en la darre-
ra quinzena ofereix una alça de pessetes
778.389, comparada amb la de igual pe-
ríode de temps de l'any passat.

Perdoni el senyor Maura — diu — que
jo no l'he pogut veure perquè jo soc enemi-
ga de la hipocrisia, i entenc que la hipocrisia
més perniciosa que la humilitat per als mor-
tals.

Entén que's degué indultar als reus de
Barcelona, encara que creu que'l Govern
mantingué les execucions per considerar-
que això complia amb son deure.

Salta després l'orador a parlar de la
qüestió internacional combat el projecte
d'esquadra, parla del déficit en el presu-
post de la circulació de bitllets de Banc
i així termina son discurs.

El senyor DATO fa el resúm del debat.
Diu que parlà modestament i desva-
neixera els equívocs sobre'l programa ac-
tual del Govern.

Entén que'l règim parlamentari és molt
convenient i afirma que la veritat acaba
sempre per obrir-se pas.

Manifesta que en Occident s'abans de
ocultar el partit liberal conservador en-
ténia que el Govern deia deixar el Poder
i ésser reemplaçat pel partit conser-
vador.

Afirma que així ho entengueren tots
els prohoms conservadors.

Recorda la carta del senyor Maura — en
1 de gener que feia a la sazón dels conser-
vadors, dirigida al general Azcaraga i
a l'orador.

Parla també de la renúncia d'exministres
en el Senat amb la excepció del senyor La-
cierva que no assistí i acordà mantenir
l'unitat del partit, adreçant al Trono i re-
calant el senyor Maura que no abandonés
la direcció del partit.

Així s'acorda encara que entre alguns
senadors i diputats hi havia diversitat de
sentiments, però ningú volia carregar amb
la responsabilitat de la divisió del partit.

Els exministres, i després les minories
del Senat i del Congrés, demanaren al se-
nyor Maura que continués, i el senyor
Maura continuà. L'orador parla en veu
baix i feble que apenas se'l percebien.

Manifesta després, que el general Azcar-
aga i ell aconsellaren al rei la conti-
nuació en el poder dels liberals, i el rei
els digué que aquesta situació no podia
ésser després de les consultes que havia
celebrat amb els personatges liberals.

Ens digué que anava a cridar al senyor
Maura per a encarregar-li el poder.

Referint la consulta del senyor Maura
a l'alcalde i diu que no acceptà el poder i
que entregà la nota que després el rei
transmeté a l'orador quan li encarregà la
formació del Govern.

Jo — diu — vaig anar a casa del senyor
Maura i no'l vaig trobar. Al següent dia,
després de parlar amb els personatges
conservadors vaig tornar a Palau i vaig
acceptar el poder per servir a la Patria
i al rei, però no sense que m'ocultessin
les responsabilitats i amargures d'acceptar
el poder sense que dirigís el Govern
el senyor Maura.

Entén el senyor Maura, que nosaltres
per comptes de fer un favor a la Monar-
quia la perjudicàvem i nosaltres entenem
lo contrari i per això acceptarem el Poder.

Al regressar el senyor Maura, quan ja
vaig pogut parlar amb ell i explicar-li
l'ocorregut, em digué que era una pa-
ramura el suposat de sa hostilitat contra
nosaltres.

Massegura el senyor Maura que no
sentia cap hostilitat encara que advertint-
me també que sentiria no tenir ocasió d'ap-
laudir-nos, per entendre que no desen-
roltaríem la política que ell creia bene-
ficiosa per al país.

Nosaltres, després de vuit mesos de
govern, no hem tingut necessitat de re-
correr a procediments coercitius en els
diversos problemes plantejats, alguns de
els pavorosos, com el conflicte mitjà.

No aspirem a altra cosa que a deser-
roïllar en pau nostra política.

Parla de que el partit conservador es
molt amant de les minores de caràcter so-
cial. Al·ludeix a les lleis d'accidents del
treball, descans dominical i altres.

Per cert senyor Cambó, que els elements
de S. S. dirigeix, perquè nosaltres con-
vertim en llei els projectes de caràcter
social, organitzarem una manifestació que
rebasés els límits de la desmesura.

Recorda que els senyors Silvela, Maura,
Sánchez Toca, etc. i nosaltres hem fet tot
el que podem en favor de les classes indus-
trial i jornaleres.

Afegeix que'l seu projecte és crear el
ministre del Treball.

Afirma que'l seu programa és el que
ha tingut sempre el partit liberal conser-
vador.

Entén que'l partit no deu deixar
mai desamparada la regia prerrogativa.
Manifesta que ell no fou designat ca-
pitanejat pel rei, sinó que el rei el
designà en atenció a que havia sigut
president del Congrés en les darres
Corts conservadores.

Dirigit-se al senyor Lacierva li diu que
no aspira a descomestir el que no pot
consultar-lo abans d'acceptar el Poder.
Vaig creure que no era necessari,
perquè em constaba que el senyor La-
cierva era de la opinió de que el partit
conservador devia governar i sabia que
no volia ocupar una cartera.

Declara que aquell nit no dormí i l'o-
rador es desà molt en discurs i el
ministre de la Governació li apuntà.

Ademés — diu — jo no volia que pogués
dir-se que jo visitava al senyor Lacierva
amb interessos mesquins.

El senyor Burrell ha dit que decoratam-
ent no podem acceptar l'apoi del senyor
Lacierva. Jo declaro que les manifesta-
cions del senyor Lacierva poden acceptar-
se.

Per llargues parafrases va contestant
a les al·lusions que se li han fet i acaba
fent una exhortació al patriotisme de la
majoria per a que fassi una demostració
d'estar ben cohesionada.

permanescut callat, no ha sigut ni que-
ni apostol del partit conservador. Ni jo
concretament ho se lo que era, ja que
en la darreta crisi, vaig ésser eliminat, to-
talment, suprimint en absolut com a que-
de de partit. Des d'allavors he parlat molt
poc, quasi gens. La primera vegada que
he concretat el meu pensament ha sigut
ara amb motiu d'aquest debat.

I ara puc dir, que la meua actuació
en la política, activa des d'aquest moment
està recomanada per a continuar la tra-
dició gloriosa del partit conservador per
que aquesta s'embarca en les meves ides-
ses, que no tinc de rectificar ni poc ni mol-
to soc allà on est. Els que se'n han a-
llunyat son els que no estan al meu costat.

Jo continué i continué en el meu
loc, son ells els que se'n han anat. I amb
els que deserten no hi vull cap mena
de relació. Per això no n'he volgut cap
amb els que s'asseuen al banc blau.

El senyor AZCARAGA interromp sense
que jo tingués temps de dir que jo ara
tinc la tribuna de la premsa.

El senyor MAURA: Crec que deu d'ésser
així. Les esquerres poden col·laborar
amb els governs liberals i les dretes amb
el conservador.

El senyor LERROUX: Ja esperava que
la tenacitat de S. S. no li permetria re-
futar. Doncs, bé, jo ara assumeix més que
mai, amb més energia que mai, el Mau-
ra, no.

El senyor DATO, interromp sense que
se l'entengués.

El senyor MAURA: No he combatut
mai aquest Govern, però, tinc d'avancar
president del Consell que no votaré el
mancament, ni el del vot cap dels meus
amics. (Sensació)

Se posa tot seguit a votació el dictamen
de contestació al Missatge de la Corona,
que resulta aprovat per 183 vots en
prò, per 90 en contra. Hi ha hagut 23
abstencions.

Les mauristes i regionalistes han votat
en contra.

La sessió s'ha aixecat a dos quarts de
nou, després de donar-se compte de l'or-
dre del dia per a demà.

SENAT

Comença la sessió a les 3'40, amb re-
gular concurrencia.

El ministre d'ESTAT llegeix un pro-
jecte de llei sobre creació de tribunals
d'honor per als funcionaris de les car-
teres diplomàtica i consular.

S'acorda que passi a la reunió de se-
ccions d'aquesta tarda, per a l'elecció de
comissió dictaminadora.

Precis i preguntes. — El senyor PO-
LANCO parla de la provisió de pagar la
pèrdua de la venda de les quals cobren
les comunitats religioses per virtut de les
lleis desamortitzadores.

El ministre d'ESTAT contesta al pre-
fornat albir pel senyor Sedó, dient que
s'ocupa amb preferència d'interès de l'as-
sumpte.

El senyor SEDO rectifica donant les
gràcies.

El Senat passa a reunir-se en seccions.
A les 4'45 es reanua la sessió i conti-
na el debat sobre'l conveni comercial
amb Itàlia.

El senyor RAHOLA impugna l'article
primer, dient que ho fa en representació
de l'indústria tapera.

Dedica calorosos elogis als discursos
de senyors Sedó i Maestre.

Diu que no és enemic del règim de
tractats però reformant el sistema aranzela-
ri.

La història de la manera com es varen
concentrar els tractats amb Suïça, Rússia,
França i Estats Units i de la discu-
ssió de la reforma aranzelaria al Con-
grés.

Llamenta la forma en que venen els
tractats al Parlament, perquè significa una
coacció, perquè s'hi ha posat la firma sense
consultar prèviament a les entitats del
comerç de tranzit i no tem pas nostres
vins, perquè passaran d'Itàlia a altres
països.

També sortiran favorectes alguns pro-
ductes, però altres sofriran perjudicis, de-
mostrant-ho.

Acaba dient que les rebaxes fetes en
les indústries suro-taperes per l'irrisoria.
El senyor ALVAREZ GUJARRO, per a
la comissió li contesta breument.

Se sospèn el debat i s'aixeca la sessió
a dos quarts de set.

Del Marroc

Despatxos oficials

A Guerra s'han facilitat les següents
notícies de Marroc:

De Larax. — El comandant general
partida haver atacat el poblat moro La
Maritza, prop de la posició de Aomar-
Gaiton, emportant-se els atacants 200 caps
de bestiar.

Acudiren forces del tabor d'Alcazar, que
després de rebuïdos els feren fugir,
resegant els caps de bestiar, que a torn
restituïts al poblat, sense baixes per
part nostra.

De Melilla. — Dona compte el coman-
dant general haver acampat a la muntanya
Uixim a l'ambador anglès que ha visitat
aquella posició, havent quedat com-
placut.

De la zona francesa

París. — Un despatx de Rabat diu
que la columna enviada pel coronel Hen-
ry, el dia 14, a reconquerir el desfilader
de Ziar, ha sigut atacada de nit per totes
les fraccions de Zaiño, que han sigut re-
budes amb perduts.

Despatx de Taza, de data 16, diu
que les columnes Baumgarten i Gurard
que s'dirigien a Inaouanen, han sigut ataca-
des per nombrosos tribus de Riata.

El general Lyautey ha marxat cap a
Casablanca.

Comunicat d'Oran que en el com-
bat del dia 16 a la regió de Taza, els
francesos han tingut 11 morts i 55 ferits.

discussió del projecte de presupost.
París. — Aquesta tarda s'ha celebrat
a la Sorbona una solemne sessió del
Congrés Olímpic, assistint-hi M. Poin-
caré, el Còs diplomàtic i nombroses
personalitats.

El baró de Coubertin ha entregat al
l'ambador espanyol el diploma de la
societat olímpica otorgat al rei d'Es-
panya.

La Copa Olímpica, que detentava Bo-
hemí, ha sigut entregada al represen-
tant dels Estats Units.

Chartres. — El comandant aviador
Félix, ensajant un nou aparell, ha
sofert una caiguda que li ha ocasionat
la mort.

París. — Aquest vespre ha sigut ex-
tret el cadavre d'un home en l'exca-
vació del Boulevard Haussmann.

Brasil

Rio Janeiro. — La Cambra ha apro-
vat, per 102 vots contra 20, el projecte
de llei autoritzant al Govern per a
contractar un emprèstic per atendre
als actuals compromisos del Tresor.

El president, Hermes de Fontesca,
ha firmat el decret acceptant l'emprè-
stic.

Albania

Durazzo. — L'almirall anglès Trou-
bridge ha pres el comandament de l'es-
quadra internacional.

Se diu que Cavalla se va retirar
ahir, després de viu combat.

Els insurgents han atacat sobtada-
ment la capital, mentre un còs de
"smirdites", sostenia un combat per la
banda de Siak.

Un còs de "smirdites" i "malissors" ha
sigut rodejat pels insurgents i delmat.
Després d'un combat, a la
serralada de Rosbur, han sigut com-
pletament batuts els "smirdites".

L'intervenció dels Estats Units a Mèxic

Niagara Falls. — La reunió a Bul-
falo, d'edegats nord-americans i re-
presentants dels constitucionalistes me-
xicans, ha fracassat.

Berlin. — El Berliner Tageblatt, en
un despatx de Mèxic, diu que'l general
Villa ha fugit als Estats Units, per-
què s'han trobat proves de que's pro-
posava cedir alguns Estats del Nord
de Mèxic a la República Nord-ameri-
cana.

Washington. — El cònsol dels
Estats Units a Juárez, assegura que's ge-
nerals Villa i Carranza s'han reconci-
liat.

El general Villa ha pres la direcció
militar de les tropes constitucionalistes
de Zacatecas.

Mèxic. — El Congrés ha sospès les
seves sessions.

S'espera que'l general Huerta convo-
carà el Congrés a legislatura extraordi-
nària el dijous o divendres.

Darrera hora

Madrid, 19 de 1 a 3 matindrada

Conferències telefòniques del
nuestro servei particular

Impressions parlamentàries

El Congrés a darrera hora de la tarde
fins al final de la sessió estigué anima-
díssim.

El discurs del senyor Ugarie, ha re-
sultat molt interessant.

El dom de la tarde era el resum del
debat d'En Dato i la rectificació d'En
Maura. Aquel estigué molt poc aforsat
per després la seva missió. En cambi En
Maura, estigué bríols com mai i en al-
guns moments agressiu, deixant no més
que interveure al seu plan per a la
veure.

L'impressió general del final del de-
bat és que En Maura ha romput amb
el Govern d'una manera absoluta i ter-
minant, essent això una forta sotragada
ha sofert el Govern, ja que En Maura ha
dit que el partit conservador no podia
rectificar de cap manera, tot prenent
afirmar el senyor Lerroux amb les seves
preguntes l'interrompí d'aquest ha pro-
duït gran efecte en la Cambra per que
les majories esquerranes han assistit a la
seua amenaça.

Del diputats conservadors que estaven
amb la majoria, el marqués de Santil-
la, ha votat amb els mauristes i es diu
que molts d'altres passaran a aquest cam-
bís que En Maura començà a actuar.

A Governació

A Governació s'han rebut telegrams
oficials de Riotinto, desmentint les notícies
de caràcter particular que parlen de que
se venien efectuant "sabotatges" per part
dels miners d'aquella conca.

De Provincies

Ferrol. — La notícia de que durant
dugues setmanes s'honorarà als 200 o-
brers despetits d'Alcazar, mig jor-
nal, ha produït gran alegria.

Málaga. — A bordo del creuer suec
Fylla, anclat en aquest port, se ce-
lebrà una festa en honor de l'arri-
stocràcia malaguenya.

Tota els vaixells del port estaven
engalanats.

El Fylla marxarà avui cap a Brest.

Consell de ministres

Avui hi haurà consell de ministres
preparatori del que demà presidirà el
rei que vindrà expressament de la
Granja.

Crim i suicidi

Burgos. — Comuniquen d'Aranda de
Duero que al final d'un ball, un lli-
cenciat de presiri que acabava de com-
plir una condemna de 18 anys, donà
varies puntalades a dos germans, i
després amb un revòlver, se suicidà.

Se creu que'l crim obceix a una
venjança.

La segona esquadra

La Comissió general de Presuposts del
Congrés s'ha reunit emittint dictamen fa-
vorable sobre el projecte d'nova es-
quadra.

